

# USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 8. února 2023 v trestní věci obžalovaných [jméno] [příjmení], narozeného [datum], Ing. [jméno] [příjmení], narozeného [datum], [jméno] [příjmení], narozeného [datum] a Ing. [jméno] [příjmení], narozeného [datum], stížnost zúčastněné osoby - spol. ISALIS v.o.s., proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. ledna 2023, č.j. 57 T 3/2020-27124,

## a rozhodl

### takto:

Podle § 149 odst. 1, odst.3 tr. řádu se napadené usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20.1.2023 č.j. 57 T 3/2023-27124 zrušuje toliko ve výroku pod bodem ad I) citovaného usnesení.

Jinak zůstává napadené usnesení (pod bodem ad II výroku) beze změn.

### Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením vydaným předsedou senátu Městského soudu v Praze (dále jen soud I. stupně) bylo rozhodnuto tak, že:

I) Podle § 79g odst. 1 tr. ř. ve spojení s § 79a odst. 1 tr. řádu jakožto náhradní hodnotu zajistil peněžní prostředky na bankovním účtu č. [bankovní účet], majitele insolvenčního správce spol. ISALIS v.o.s., IČ 05720834, se sídlem Jankovcova 1518/2, Praha 7 – Holešovice, vedeném u Fio banky a.s., IČ 61858374, se sídlem Millenium Plaza, V Celnici 10, Praha 1, a to až do výše 4.600.000 Kč.

II) Podle § 79g odst. 1 tr. řádu ve spojení s § 79a odst. 1 tr. řádu jakožto náhradní hodnotu zajistil peněžní prostředky na bankovním účtu č. [bankovní účet], majitele insolvenčního správce spol. ISALIS v.o.s., IČ 05720834, se sídlem Jankovcova 1518/2, Praha 7 – Holešovice, vedeném u Československé obchodní banky a.s., IČ 00001350, se sídlem Radlická 333/150, Praha 5, a to až do výše 110.400.001 Kč.

2. Proti tomuto usnesení zúčastněná osoba podala v zákonem stanovené lhůtě stížnost, a to proti oběma výrokům. V případě výroku pod bodem ad I) namítá, že účet č. [bankovní účet] není přímo ani zprostředkovaně účtem insolvenčního správce, nýbrž se jedná o účet spol. [webová adresa] s.r.o., IČO 26014688, se sídlem Nerudova 956/24, Pražské Předměstí, 500 02 Hradec Králové. Tato obchodní společnost byla z pokynu zajištěného věřitele pověřena provedením výběrového řízení na prodej obchodního podílu spol. FADIS OSIVA s.r.o. Uvedená společnost již svojí práci odvedla a na základě transakční dokumentace vyfakturovala svojí odměnu ve výši 1.996.500 Kč včetně DPH. Tuto si započetla oproti složené jistotě za účast na výběrovém řízení a zbytek 2.603.500 Kč zaslala 5.12.2022 na účet majetkové podstaty Agrohholding Racov a.s. č. [bankovní účet]. Stěžovatel namítá, že zajištěná částka 115.000.001 Kč není výnosem zpeněžení majetku, neboť příjem nerovná se zisku. Nepostihuje tedy náklady spojené se zprostředkováním prodeje a náklady spojené se správou. I když byl předsedovi senátu znám návrh insolvenčního správce na vydání výtěžku, který všechny zákonné náklady reflektuje, přesto rozhodl jak ve výroku napadeného usnesení uvedeno. Stěžovatel připomíná, že insolvenční zákon není předpisem podřízeným trestním předpisům a nelze v tr. řízení rozhodovat tak, jako by žádné jiné zákony neexistovaly. V insolvenčním řízení nemá být plněno ve prospěch pachatele tvrzené tr. činnosti či jemu osoby blízké, ale ve prospěch třetího a na trestné činnosti nezúčastněnému subjektu

disponujícím zjištěnou zajištěnou pohledávkou z titulu nezaplacené kupní ceny. Dle konstantní judikatury je zcela nepřipustné uložit trest propadnutí věci insolvenčnímu dlužníku (např. 7 Tz 25/2020, 29 ICdo 142/2019 publikované pod č. R 31/2022). V tomto případě nesměruje negativní dopad na obviněného jako insolvenčního dlužníka, ale na jeho věřitele. NS ČR rovněž poukazuje na ust. § 140b insolvenčního zákona podle kterého není možné po dobu trvání insolvenčního řízení rozhodnout o některých dalších pohledávkách. Mezi pohledávky ve smyslu § 170 písm. d) insolvenčního zákona pak náleží i pohledávky vyplývající z trestu propadnutí věci. Jedná se o mimosmluvní sankci resp. druh trestu, postihující majetek, který náleží pachateli tr. činu. Je-li uložen, dochází k následku, jemuž výše citovaná ustanovení insolvenčního zákona důvodně brání. Dle logického pravidla a maiori ad minus je jí nutné aplikovat i na institut „ochranného opatření“ zabráním věci ve smyslu § 101 odst. 2 písm. e) tr. zákoníku. Účel zajištění náhradní hodnoty specifikovaný v odstavci 9 napadeného usnesení, tedy případné uspokojení poškozených v tr. řízení postupem podle zák. č. 59/2017 Sb., nemůže být s ohledem na shora uvedené realizován. Dle § 104 odst. 1 tr. zákoníku ve znění účinném od 1. 1. 2023 zástavní právo k zabranému majetku nezaniká. I když orgány činné v tr. řízení argumentují v těchto případech často tím, že se jedná pouze o zatímní opatření, při výši pohledávky zajištěného věřitele dochází během jednoho roku k několikamilionovým ztrátám. Vzhledem k tomu, že napadeného usnesení zásadním způsobem zasahuje do práv a oprávněných zájmů účastníka insolvenčního řízení, jakož i ústavního práva vlastnit majetek daného Listinou základních práv a svobod, stěžovatel navrhl, aby stížnostní soud napadené usnesení zrušil a to v případě obou jeho výroků.

3. Vrchní soud v Praze přezkoumal z podnětu podané stížnosti podle § 147 odst. 1 tr. řádu správnost výroku napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo a zjistil, že stížnost zúčastněné osoby lze shledat toliko částečně důvodnou.

4. V řízení, které napadenému usnesení předcházelo, k žádným procesním vadám, které by činily napadené usnesení nezákonným, nedošlo. Rozhodnutí o zrušení nebo o omezení zajištění je svěřeno předsedovi senátu. V daném případě tak předseda senátu učinil na základě návrhu zmocněnce poškozených. Z odůvodnění napadeného usnesení je zřejmé, že soud I. stupně při svém rozhodnutí vzal v potaz dosud zjištěné skutečnosti v probíhajícím tr. řízení proti obž. [příjmení] a spol., zohlednil obsah dosud provedených důkazů, které soud I. stupně následně vtělil do výrokové části rozsudku stran shora uvedených obžalovaných ze dne 9. 6. 2022, kdy v bodě ad 2) odůvodnění napadeného usnesení rekapituluje výši způsobené škody obž. [příjmení] a v důsledku toho též finanční rozsah ukládaného trestu propadnutí věci, jakož i rozsah uložení ochranného opatření ve formě zabráním věci. Důvodnost vydání napadeného usnesení pak opírá o návrh zmocněnce poškozených [příjmení] [příjmení] ze dne 15. 1. 2023, který za účelem uspokojení nároků poškozených podal nejprve návrh na zajištění finančních prostředků podle § 47 tr. ř., resp. tento návrh následně modifikoval na zajištění finančních prostředků podle § 79g tr. ř. (zajištění náhradní hodnoty). Tyto finanční prostředky ve výši 115.000.000 Kč měla pak získat spol. Agroholding Racov a.s. zpeněžením 100% obchodního podílu spol. FADIS OSIVA s.r.o. s tím, že částečná úhrada kupní ceny za převod obchodního podílu této obchodní společnosti ve výši 140.000.000 Kč byla uhrazena obž. [příjmení] z peněžních prostředků pocházejících z klientských investic určených k obchodování na komoditním a měnovém trhu. Tento závěr vyplynul dle soudu I. stupně z obsahu provedených důkazů v rámci hlavního líčení. V další části napadeného usnesení věnuje předseda senátu soudu I. stupně pozornost probíhajícímu insolvenčnímu řízení u Krajského soudu v Plzni pod sp.zn. KSPL 58 INS 15088/2018, které se týká úpadce – Agroholding Racov. Rozebírá dosavadní stav tohoto řízení, včetně žádosti insolvenčního správce o uvolnění (vydání výtěžku zpeněžení) finančních prostředků zajištěnému věřiteli spol. Triumfa Energo s.r.o. ve výši 109.104.251,46 Kč. V bodu 8 - 9) odůvodnění napadeného usnesení pak předseda senátu rekapituluje zákonná ustanovení tr. řádu stran zajištění náhradní hodnoty, jakožto základu pro možné uspokojení nároků poškozených v tr. řízení. Poukazuje též na obsah nálezu Ústavního soudu ČR sp. zn. II.ÚS 2954/20, který řeší otázku účelu insolvenčního řízení, kdy jeho účelem

nemůže být uspokojování věřitelů z finančních prostředků získaných páčáním tr. činnosti. Důvodnost zajištění finančních prostředků pro účely nároků poškozených, kteří se jich následně mohou domáhat postupem dle zák. č. 59/2017 Sb., je tedy až do výše 140.000.000 Kč.

5. V odůvodnění napadeného usnesení jsou tedy podrobně rozvedeny úvahy a obecné náležitosti odůvodnění uvedené v ustanovení § 134 odst. 2 tr. řádu. Tedy, jak se soud vypořádal z dosud zjištěnými skutečnostmi, které odůvodňují závěry o tom, že zajištění shora uvedených finančních prostředků shledává důvodnými. Konečně po formální stránce správným shledal stížnostní soud i samotný výrok napadeného usnesení (§ 134 odst. 1 tr. ř.). Rovněž tak nelze vytknout soudu I. stupně, že svým postupem porušil zásadu přiměřenosti a zdrženlivosti, pokud rozhodl o zajištění náhradní hodnoty. Zajištěním náhradní hodnoty se tak reaguje na požadavek rámcového rozhodnutí Rady ze dne 22. července 2003 č. 2003 [číslo], o výkonu příkazů k zajištění majetku nebo důkazních prostředků v Evropské unii (OJ L 196/47), jakož i na požadavek Úmluvy o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu (v České republice publikovaná sdělením MZV pod [číslo] Sb.), „...zajišťovat a následně konfiskovat nejen majetek, který je výnosem z trestné činnosti, ale v případě, že z nejrůznějších důvodů nelze zajistit výnos z trestné činnosti (např. z důvodu zničení, zužitkování apod.), zajistit a následně konfiskovat ekvivalent takového výnosu...“

6. Stížnostní soud přistoupil ke zrušení výroku pod bodem ad I) napadeného usnesení nikoli pro jeho věcnou nesprávnost, nýbrž proto, že uvedený výrok obsahuje chybné označení majitele účtu a též proto, že z odůvodnění podané stížnosti vyplývá, že se finanční prostředky, které měly být zajištěny až do výše 4.600.000 Kč fakticky na uvedeném účtu již nenacházejí. Dotazem na Fio banku a.s. stížnostní soud zjistil, že majitelem účtu č. [bankovní účet] je skutečně stěžovatelem tvrzená obchodní společnost [webová adresa] s.r.o., IČO 26014688, se sídlem Nerudova 956/24, 500 02 Hradec Králové, kdy jediným jednatelem a společníkem je od 12. 1. 2019 Ing. [jméno] [příjmení]. Soud I. stupně však do výrokové části nesprávně uvedl, že majitelem účtu je spol. ISALIS v.o.s., IČO 05720834, se sídlem Jankovcova 1518/2, Praha 7, tedy insolvenční správce spol. Agroholding Racov. Stížnostní soud se přesvědčil, že číslo účtu je však uvedeno správně, neboť je takto uvedeno v textu kupní smlouvy ze dne 1. 12. 2022, bod III./2, o převodu obchodního podílu spol. FADIS OSIVA s.r.o. kupujícímu a to spol. POZEP s.r.o., kdy smluvní stranou na straně prodávajícího je spol. ISALIS v.o.s., tedy insolvenční správce spol. Agroholding Racov. Z textu kupní smlouvy je pak zřejmé, že kupující má uhradit část kupní ceny (zálohu) ve výši 4.600.000 Kč na shora uvedený účet a nikoli na účet insolvenčního správce. Jelikož insolvenční správce potvrdil, že po odečtení odměny za zprostředkování spol. [webová adresa] s.r.o. poukázala zbytek finančních prostředků (tj. 2.603.500 Kč) na účet úpadce Agroholding Racov č.ú. [bankovní účet], přičemž ze spisového materiálu ani návrhu zmocněnce poškozených nevyplývá, že by na uvedený účet [webová adresa] s.r.o. byly vyvedeny další finanční prostředky úpadce, má stížnostní soud za to, že další zajištění finančních prostředků na účtu této obchodní společnosti není důvodné. Z těchto důvodů proto v této části bylo napadeného usnesení zrušeno.

7. Výrok pod bodem ad II) napadeného usnesení však stížnostní soud považuje za zcela správný a zákonný. Odůvodnění soudu I. stupně v tomto směru považuje pod body ad 7 - 8) za správné a lze na ně odkázat. Stěžovatel tento postup soudu I. stupně rozporuje, poukazuje na rovnost trestního i insolvenčního řízení, jakož i nemožnost ingerence nástrojů trestního práva do průběhu insolvenčního řízení na úkor oprávněných zájmů zajištěných věřitelů. Na podporu své stížnostní argumentace předložil též usnesení samosoudkyně Krajského soudu v Plzni ze dne 1. 1. 2023, č.j. KSPL 58 INS 15088/2018, která v odůvodnění svého usnesení rozporuje legitimitu soudu I. stupně stran zajištění náhradní hodnoty na účtu insolvenčního správce.

8. I když provázanost insolvenčního zákona a tr. řádu de lege lata nelze shledat ideální pro jejich vzájemnou nízkou kompatibilitu, a lze si klást otázku, co je z hlediska zákonem chráněného objektu zájmu správnější a spravedlivější, není zcela jisté účelem insolvenčního řízení uspokojovat věřitele z finančních prostředků získaných páčáním tr. činnosti. Ústavní soud v níže uvedeném

rozhodnutí zdůraznil, že postup podle § 79 tr. ř. o zajištění náhradní hodnoty, je dočasný zajišťovací prostředek, který je v souladu s ústavními předpisy. Na uvedených závěrech nemění nic ani skutečnost, že zajištěný majetek (movitý či nemovitý) je součástí majetkové podstaty v insolvenčním řízení vedený na majetek obviněného. Pokud by nebyl předmětný majetek pořízený z domnělého výnosu z tr. činnosti zajištěn podle tr. řádu, bylo by možné je v insolvenčním řízení zpeněžit a z tohoto výnosu z tr. činnosti by mohli být následně uspokojeni věřitelé, což není účelem insolvenčního řízení, ani zájmem společnosti (srov. II.ÚS 701/16). V obecné rovině lze okázat na ust. §§ 140b), 167, 173, kdy lze z těchto ustanovení dovodit, že v tr. řízení je možné rozhodnout o zajištění výtěžku zpeněžení, který se ještě nachází v majetkové podstatě (tedy ještě nebyl vydán věřiteli/věřitelům) a v takovém případě též lze v tr. řízení rozhodnout o náhradě škody (§ 140b). Tento postup byl dosud soudem I. stupně dodržen, byť dosud shora uvedený rozsudek nenabyl právní moci a výsledek odvolacího řízení nelze v tomto okamžiku předjímat.

9. Na rozdíl od dalšího zamýšleného postupu soudu I. stupně po právní moci napadeného usnesení (rozhodnutí o zabrání věci), má stížnostní soud za to, že věřitelé z těchto pohledávek (poškození, jímž bylo v tr. řízení přiznáno právo na náhradu škody či nemajetkové újmy) by se ale (pak) měli přihlásit do insolvenčního řízení, kdy tak poškození mohou učinit kdykoli v jeho průběhu (§ 173), v němž se budou tyto jejich pohledávky uspokojovat (§ 167 odst. 2).

10. Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem rozhodl stížnostní soud tak, jak ve výrokové části tohoto usnesení uvedeno.

#### **Poučení:**

Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

Praha 8. února 2023

JUDr. Luboš Vrba  
předsedkyně senátu